

ČÁST I
KATALYZÁTOR

JEDNA

Úterý 10. srpna. Kykladské ostrovy, Řecko.

Z moře do dokonalého dopoledního vánku vystoupil Christopher Niles. Prošel přes úzkou pláž a z taverny vedle ucítil pečící se pitu. Na osušce spatřil Annu Carpenterovou, jež se s mokkými vlasy staženými dozadu sušila na slunci, a pocítil záchvěv vděčnosti. První dva dny jejich dovolené přšelo, ale v úterý byla jasná a klidná obloha a až do víkendu pršet podle předpovědi nemělo. Vypadalo to na ideální den pro jejich „rozhovor“.

Do Řecka odcestovali na Annino naléhání, aby zmizeli. Aby unikli povinnostem Washingtonu a promluvili si o své budoucnosti. Zmizet teď bylo jednodušší pro Christophera než pro Annu, která byla opět veřejně činnou osobou, když byla nedávno zvolena americkou senátorkou za Maryland. V Řecku ovšem nebylo soukromí problém. Poznali ji v le-tadle a nato jednou na mezinárodním letišti v Aténách. Jakmile však dorazili na ostrov, byli přesně tím, čím si být přáli: dvěma anonymními americkými turisty na letní dovolené.

Příští měsíc se vrátí ke svým kariérám v D. C. Chris začne celoroční cyklus přednášek na George Washington University a povede tam seminář s názvem „Ruské špionážní řemeslo 21. století“. Tyto lekce byly vedlejší produktem rozhovoru, který poskytl ohledně FSB a SVR, domácí a vnější ruské zpravodajské službě. Příští semestr bude vyučovat „Válku a společnost“ prozkoumávající dopad americké politiky a veřejného mínění na válečné operace od druhé světové války. Oba předměty plynuly z jeho dvacetileté kariéry vládního analytika a zpravodajce.

Kdyby Christopheru Nilesovi někdo před třemi roky, když se poprvé setkal s Annou, řekl, že bude učitelem, byl by se tomu zasmál. To nebyl

život, jaký si představoval. Ovšem narůstající Christopherova frustrace způsobená jeho zaměstnavatelem – vládou Spojených států – a Annino neustálé jemné popichování ho nakonec přiměly změnit názor. Nejvíce ho překvapilo nejen to, jak snadno se přizpůsobil akademickému prostředí, ale také jak málo mu chyběla práce v tajných službách. Celý život si v sobě udržoval posedlost dávat něco velkého do pořádku, občas i takové problémy, které napravit nelze. Byla to vlastnost, kterou zdědil po otci a která mu dobře v jeho práci sloužila, často však za ni musel zaplatit cenu v osobním životě. Anna mu s tímto problémem pomohla. Jak ráda říkala, změnil se mu dokonce i fyzický vzhled. Christopher měl stále sošnou postavu vysokoškolského sportovce, jímž také byl, ale jeho blond vlasy mu šedivěly a začal nosit brýle, což mu dodalo vzhled, který se k jeho práci hodil více.

Byli spolu dva a půl roku. Kariéry Chrise a Anny, stejně jako jejich nezávislé povahy, jim ovšem prozatím bránily, aby svůj vztah stvrdili oficiálně. Změnit to mělo Řecko. Plán zněl strávit šest dní na pláži, daleko od rušivých vlivů, a rozhodnout se, co pro příště se svými životy udělat. Stále však „tento rozhovor“ odkládali, rozhodli se, že počkají na změnu počasí. Dnes dopoledne ovšem už žádnou výmluvu neměli.

Když se Chris blížil z vody, Anna se posadila a s lehkým úsměvem ho sledovala. To ráno byl písek po dešti velmi jasný a prostě ohromující. Když se políbili, cítil teplo její pleti.

„Něco k pití?“ zeptal se při utírání a věděl, že bude chtít jahodové ouzito z taverny odvedle. Anně to na slunci slušelo, měla jemnou pleť a nos a tváře měla poseté drobnými pihami.

Chris přešel po teplém písku do taverny. Uvnitř proudil díky dvěma ventilátorům vzduch. Z reproduktorů hrála řecká lidová hudba, samé housle a kytary. Čekal ve frontě a přes zastíněnou terasu se podíval na Annu, jež četla v kulatém stínu slunečníku knihu, když upoutalo jeho pozornost něco, co bylo blíž. Na druhé straně rolety procházel po betonovém chodníku malý, lehce rozcuchaný muž, ruce sepjaty

za zády, a zkoumal pláž jako vojenský inspektor. Snad turista, který se vzdálil od své manželky. Avšak bylo na něm něco povědomého: způsob chůze, svěží pramínky bílých vlasů, košile s krátkým rukávem, kalhoty a boty s tvrdou podrážkou. To nebylo zrovna oblečení muže na dovolené. Vskutku vypadal téměř jako Chrisův bývalý šéf, Marty Lindgren.

„Pane?“

„Pardon,“ omluvil se Chris. Přistoupil k baru, objednal dva koktejly ouzita a sledoval barmana, jak hbitě krájí jahody a vymačkává šťávu z limetky. Když pohlédl zpět směrem k vodě, všiml si, že se muž dívá zvenku skrz roletu. Vybavil si u toho příběh, který se vypráví dětem: Jak má každý z nás někde na světě svého dvojníka. Nebyla to samozřejmě pravda, i když se často setkával s lidmi, kteří měli stejné chování jako někdo, koho znal.

Chris zaplatil za nápoje a odnesl je po betonovém chodníku na pláž, kde ho zasáhl mořský vzduch a očekávaný rozhovor s Annou. Když znovu vzhlédl, uviděl, jak bělovlasý muž míří k němu a kráčí s povědomou naléhavostí.

„Christophere? Tady jste. Málem jsem vás v těch brýlích nepoznal.“

„Martine? Co se sakra děje?“ Jejich prvním neohravným krokem bylo potřást si rukama, ale Chris je měl plné a drinky nebylo kam odložit. „Doufám, že se mi nechystáte říci, že jste sem přijel, abyste mě našel.“

Martin nahodil svůj starý úsměv: semknuté rty, trochu neochotný, na jedné straně úsměv výraznější než na druhé.

„Nechte mě to odnést, budu hned zpátky,“ řekl Christopher, podal Martinovi svůj nápoj a vyrazil po písku k Anně.

Anna seděla pod pruhovaným slunečníkem, četla poslední stránky Eleni, řeckého románu, který začala číst před čtrnácti dny, aby se na společný výlet naladila.

„Neuhodneš, na koho jsem právě narazil,“ řekl Chris.

„Měla bych?“

„Nejspíše ne.“ Vzala si drink a podívala se na něj, tmavě blond vlasy již napůl suché. Anna měla klasické rysy, sama jim říkala „standardní“, ale poněkud zlomyslný náklon hlavy, který standardní vůbec nebyl. „V zájmu ušetření času ti to řeknu: Martin Lindgren.“

„Ach.“ Anna chvilku vyčkala, než se otočila. Usmála se na něho a zamávala mu. Martin stál na okraji pláže a váhal. Poté se na jeho tváři s asi sedmisekundovým zpožděním objevil úsměv a zamával jí zpátky. „Co tady proboha dělá Martin Lindgren?“

„Ještě mi to nevysvětlil. Mám pocit, že na archeologické vykopávky se podívat nepřijel.“

Když se vracel do taverny, cítil Chris, že se mu zrychlil tep. To, že se tady Martin objevil, mohlo být toho idylického dopoledne jediné špatné znamení, nic jiného. Proč by podnikal osmihodinový let, aby se s ním viděl, aniž by předem alespoň zavolał?

„Mám ji rád,“ kývl Martin směrem k Anně a podával Chrisovi pití. Odvedl ho na terasu, kde už stál na stolku jeho šálek kávy. Na jedné ze židlí ležela cestovní taška, na ní řecké noviny a zmačkaný výtisk Financial Times. „Omlouvám se, že jsem se neohlásil,“ řekl, když si sedali.

„Jsem překvapen, že jste mě našel. Snažili jsme se uniknout pozornosti. Předpokládám, že jste z nějakého důvodu nemohl nejdříve zavolat nebo poslat e-mail,“ dodal Chris diplomaticky.

Martin svým dobromyslným způsobem, kterým vždy připomínal Ronalda Reagana, sklonil hlavu na stranu. Měl hezký hranatý obličej s tmavě modrýma očima a elegantní gesta již zašlých časů.

„Mohl jsem, to ano. Jenže jsem to potřeboval probrat tváři v tvář. Máte tu být až do konce týdne. Toto bohužel počkat nemůže.“

„Dobrá,“ čekal Chris. Když působil jako důstojník CIA, několikrát pro Martina, který vedl malou nezávislou pobočku CIA známou jako divize AS, pracoval. Jeho kancelář sbírala od lidí informace, připravovala analýzy a prováděla tajné operace malého rozsahu, většinou s využitím soukromých kontraktorů. Tam, kde panovala ve zpravodajské komunitě

ohledně nějaké záležitosti shoda, hledal Martin alternativní scénáře: od-sud iniciály jeho divize. Divize AS se v Langley zrodila díky novému důrazu na tzv. „anticipační inteligenci“, ačkoliv ve dnech vzniku neměla tato divize velkou váhu. Chris, který opustil vládní služby před dvěma a půl rokem, si v AS stále příležitostně přivydělával.

„Něco se děje a já potřebuji vaši pomoc,“ řekl Martin. „Něco s Rus-kem. Časově velmi naléhavé. Vyslechnete-li mne.“ Odmlčel se, když mu přišla servírka dolít kávu. Martin jí řecky poděkoval. Když se Martin natáhl pro šálek, Chris pozoroval jeho čisté, do hranata zastřižené nehty.

„A co přesně?“

„Nevíme. To je ten problém.“ Martin odložil šálek. „V oběhu jsou všechny druhy teorií. Některé jste již bezpochyby slyšel.“

„Slyšel jsem o řinčení zbraněmi.“

„Ano, dobře. Ale je toho více.“ Martin se zhluboka nadechl, což byl jeho způsob vzdychání. Od té doby, kdy Chris před třemi lety opustil Moskvu, sledoval ty samé příběhy jako kdokoliv jiný: ruské oznáme-ní nových zbraňových programů, v Pobaltí cvičení s raketami Iskander schopnými nést jaderné hlavice, narušování amerického vzdušného pro-storu nad pobřežím Kalifornie a Aljašky. Bylo to chování úmyslné, aby otestovalo hranice NATO a USA. „Právě teď probíhá cvičení v Pobaltí a je tam čtyřicet tisíc vojáků,“ řekl Martin. „Povídá se ovšem i o něčem méně ortodoxním. Včetně sponzoringu teroristických útoků na našem území.“

„Rusko by se do ničeho takového nezapojilo,“ řekl Chris.

„Ne, nejspíše ne.“ Martin měl podivný zvyk pravidelně zavírat oči a kývat hlavou, čímž odhaloval jakoby pláží víčka. „Ve skutečnosti si myslím, že plánují něco úplně jiného,“ řekl, „něco, o čem jsme vůbec neuvažovali.“

„Proč si to myslíte?“

Martin se naklonil dopředu a rychle prolétl pohledem terasu. „Dva důvody,“ řekl. „Máme nějaké informace o pohybu černých peněz

z Petrohradu skrz společnost na Britských Panenských ostrovech. Ne zase tak moc, nic, co by se nějak zvlášť vymykalo ruským standardům. Až na to, že jeden z účtů zahrnuje Alkaev Group.“

„Ach.“ Chris měl pocit, že se svět uzavřel: Řecká hudba, hlasy a zvuky nádobí z kuchyně se ztlumily, jako by vklouzl pod hladinu. „To je něco jiného.“

„Ano.“ Konečně pochopil, proč to tímto způsobem Martin udělal. Alkaev Group nebyl jen Rusko, byl to Andrej Turov. Alkaev byl jednou z offshore společností, které Turov založil, aby podporoval ilegální aktivity, z nichž měl prospěch Kreml, čili aktivity, které měly za úkol infiltrovat se do struktur Spojených států a podkopat jejich základy. Turov byl mistrem percepční války a vypracoval umění tvorby vysoce produktivních dezinformačních kampaní, se kterými se Spojené státy mýjely. A často si jich nevšimly.

Chris se o Alkaevu dozvěděl před čtyřmi lety, když pracoval na americké ambasádě v Moskvě. Napsal tehdy analýzu varující před Turovovými plány rozšířit ruskou sféru vlivu oslabením ostatních národů. Protože však nikdy neurčil specifickou dlouhodobou strategii skupiny, Washington nepodnikl žádnou akci ani jej to nijak zvlášť nezaujalo. V té době to nebylo na pořadu dne amerických zpravodajských služeb. Obecný závěr zněl, že Rusko se ekonomicky natolik znevýznamnilo, že nadále nepředstavuje hrozbu, a že Putin je navzdory svému velmi propagovanému chvástání jako hráč na světové scéně v podstatě irrelevantní. To bylo před Krymem. Před Íránem. Před zástupnou válkou v Sýrii. Před politickým vlivem ruských kampaní v Maďarsku, Německu, Francii a Spojených státech. Chris věřil, že právě fakt, že se ruská ekonomika tak marginalizovala, by měl být důvodem obav Spojených států. Upadající národy jsou někdy ty nejnebezpečnější.

„Co si myslí Langley? A Bílý dům?“

„Stále neprojevují o Turova větší zájem než dříve. Je dokonce tak málo na očích, že se vyhnul i sankčním seznamům,“ řekl Martin. „Proto

potřebuji vaši pomoc. Zpravodajské služby vědí, jak jednat s Ruskem. Ale s Turovem ne. To nevěděly nikdy.“

Christopher se zadíval na moře a vzpomněl si na nešťastný výsledek své poslední cesty do Moskvy. Ustrkl ze svého drinku a připomněl si, že to byla genialita Andreje Turova, jeho schopnost udělat ze sebe muže, kterého nikdo – a jak se zdálo, nejméně ze všech CIA – nebral vážně. Své projekty strukturoval tak, že na nich pracovala hrstka operativců, kteří udržovali své jednání v takovém módu, že je bylo téměř nemožné sledovat. Chrisova zpráva citovala bývalého člena ruského parlamentu, který nazýval Turova „pravděpodobně nejvychytralejším a nejnebezpečnějším mužem v Rusku“. Mohl klidně říci „na světě“.

To ale bylo před čtyřmi lety. Turovův status uvnitř Ruska se mezitím změnil.

„Andrej Turov odešel částečně do penze, nebo ne?“ zeptal se Chris. „Slyšel jsem, že prodal své firmy a žije na venkově. Objevily se i hlasy o nějakých neshodách s Putinem.“

„To se říká, ano.“ Martinovy rty se mimovolně zachvěly. „Víte, jak někteří fingují vlastní smrt? Já si myslím, že on ty neshody s Putinem fingoval. Máme informace o tom, že se v únoru a v březnu setkali. A od té doby si několikrát telefonovali.“ Na Martinově čele se znovu objevily svislé vrásky. „Nemůžu teď do všeho zabředávat, ale máme v Rusku informace od jedné vysoce postavené osoby a zachytili jsme signály, které podporují to, co nám říká.“

„Takže jak? Říkáte, že existuje něco, co můžu udělat, a americká zpravodajská komunita se svými šedesáti miliardami dolarů to nesvede?“

Martin se krátce spiklenecky usmál. Chrisův bývalý šéf choval staromódní víru v převahu síly individuality nad organizací. Měl pochyby o restrukturalizaci tajných služeb, které od 11. září 2001 ztrojnásobily svoji velikost, přesto jim však stále „unikaly“ klíčové události, jak ráda poukazovala média, a jednou z těch nejznámějších je vzestup ISIS. „Pamatujete si, jak jste mi jednou řekl, že slabina je v počtech?“

„Opravdu?“ Christopherovi to znělo dobře, ačkoliv si nepamatoval, že by to kdy řekl.

„Že v jistých případech dokáže tým čtyř pěti lidí, soustředěný na jediný cíl, udělat více než všech sedmnáct zpravodajských agentur?“ Svým větám dodával na důrazu zdviženým obočím. „Inu, to je jedna věc. Já ovšem v této chvíli nemluvím o týmu čtyř nebo pěti lidí. Pouze o vás.“

„Aha,“ už chápal Chris.

„Máme v této věci ještě druhý zdroj v Londýně. Je to někdo, koho znáte. Myslíme si, že má na Turova něco použitelného. Trvá ovšem na tom, že to předá pouze přímo vám. Proto jsem tady.“

„Dobře. Nemluvíte náhodou o Maxi Petrenkovi?“

„Ano, je to tak.“

Teď se Chris usmál. Maxim Petrenko byl bezpečnostní „konzultant“, kterému se poštěstilo, ale zase štěstí ztratil během divokého ruského období za Jelcina. Později vedl jednu z Turovových bezpečnostních společností. Mezi roky 2011 a 2012 ovšem utekl ze země tehdy, když byla proti němu vznesena obvinění z korupce jako následek indiskrétního rozhovoru, který poskytl médiím. Teď vedl malý špionážní byznys v Londýně. Jeho práce většinou spočívala v překupnictví informací, jak Chris slyšel, placení anonymním zdrojům – řidičům, členům ochranky, prostitutkám – a prodávání toho, co slyšel, třetím stranám, často ruským zpravodajským službám. Chrisovi trochu připomínal drogového dealera, který „řezal“ dobré informace těmi špatnými. „Petrenko ovšem není tak úplně spolehlivý, že ano?“

„To je něco jiného,“ řekl Martin. „Někdo, kdo má spojení s Turovem, mu dal něco, co považujeme za důvěryhodné. Tu dohodu byste měl být určitě schopen uzavřít během deseti minut.“

Christopher zabloudil pohledem k pláži a vyhledal Annu, která držela knihu v klíně a hleděla k oceánu. Deset minut v Londýně, snad. Nejdříve se tam ovšem musím dostat. A kdo ví, kam může těch deset minut